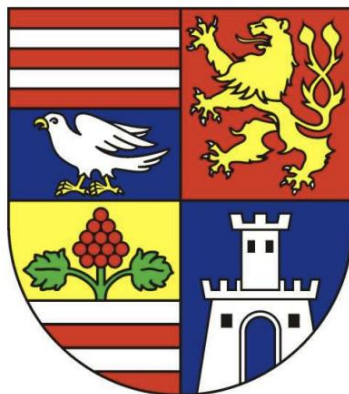

Košický samosprávny kraj

Dodatok k Regionálnej stratégii výchovy a vzdelávania v stredných školách v Košickom samosprávnom kraji na roky 2021 - 2025

„Aktualizácia Regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v stredných školách v
Košickom samosprávnom kraji pre školský rok 2024/2025“

Obsah

ÚVOD	2
Kľúčová priorita č. 1	3
Optimalizácia a stabilizácia siete stredných škôl a školských zariadení v KSK	3
Postupná optimalizácia siete škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK.....	3
Stabilizácia siete škôl, učebných a študijných odborov v KSK.....	3
Optimalizácia elokovaných pracovísk v KSK	5
Kľúčová priorita č. 2	6
Aktívne školy – posilnenie vnútorných kapacít stredných škôl KSK.....	6
Vytvorenie atraktívneho prostredia pre pedagógov a odborných zamestnancov škôl	6
Podpora manažmentu škôl	8
Kľúčová priorita č. 3	9
Partnerstvá stredných škôl v KSK – NETWORKING	9
Zvyšovanie záujmu žiakov ZŠ o stredné odborné vzdelávanie	9
Zvýšenie atraktívnosti technických smerov odborného vzdelávania	10
Etablovanie duálneho vzdelávania v kraji.....	11
Podpora kvality odborného vzdelávania v kraji	11
Kľúčová priorita č. 4	14
Digitálna transformácia stredných škôl v KSK.....	14
Vyššia kvalitatívna úroveň vzdelávania v IT ako prostriedku vzdelávania	14
Zosúladenie vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce.....	15
Lepšie vnímanie IT a digitálnej ekonomiky a ich benefitov	15
Kľúčová priorita č. 5	17
Školy s inkluzívnym vzdelávaním v KSK.....	17
Vytvorenie možnosti medzigeneračného vzdelávania	22
Kľúčová priorita č. 6	23
Zelené školy v KSK.....	23
ZÁVER	24
Zoznam použitých skratiek.....	25

ÚVOD

Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v Košickom samosprávnom kraji na roky 2021 – 2025 (ďalej len „Regionálna stratégia“) vychádzajúc z platnej legislatívy, z národných a európskych koncepčných materiálov pre oblasť školstva a práce s mládežou, ako i z vlastných analýz a poznatkov, zadefinovala strategické ciele smerovania vzdelávacej politiky v kraji, ako aj aktivity na ich dosiahnutie v 6 strategických prioritách:

- Optimalizáciu a stabilizáciu siete stredných škôl v KSK,
- Aktívne školy - posilnenie vnútorných kapacít stredných škôl KSK,
- Partnerstvá škôl v KSK – NETWORKING,
- Digitálnu transformáciu stredných škôl v KSK,
- Školy s inkluzívnym vzdelávaním v KSK,
- Zelené školy v KSK.

Povinnosť VÚC tvoriť regionálnu stratégiu výchovy a vzdelávania vyplýva zo zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave. Konkrétne, podľa § 31 ods. 1, samosprávny kraj je povinný vytvárať a aktualizovať regionálnu stratégiu výchovy a vzdelávania v stredných školách najmenej raz za štyri roky. Táto stratégia je založená na analýzach a prognózach o vývoji trhu práce a musí byť zverejnená na webovom sídle kraja. Okrem toho, VÚC každoročne vyhodnocuje plnenie tejto stratégie a zverejňuje priebežné výsledky do 31. októbra príslušného roka. Vyhodnotenie v rámci šk. roka 2023/2024 bolo predložené v *Informatívnej správe o realizácii opatrení nielen Regionálnej stratégie, ale aj dvoch koncepčných materiálov Odboru školstva KSK* týkajúcich sa práce s mládežou a podpory pohybových aktivít.

Potreba aktualizácie Regionálnej stratégie vo všeobecnosti vyplýva z neustále sa meniaceho prostredia a nových výziev, ktorým región čelí. Každoročne sú vyhlasované nové národné projekty a výzvy, ktoré vyžadujú adaptáciu opatrení na regionálnej úrovni. Dôležitým faktorom je aj príchod nového investora na východné Slovensko, čo si vyžaduje flexibilnú reakciu a úpravu výchovných a vzdelávacích stratégií, aby boli schopné efektívne pripraviť kvalifikovanú pracovnú silu.

Táto aktualizácia umožňuje prehodnotiť existujúce opatrenia a v prípade potreby navrhnúť nové, ktoré lepšie zodpovedajú aktuálnym potrebám regiónu. Niektoré opatrenia je zároveň potrebné vyradiť, pretože ich plnenie nie je v kompetencii VÚC, ale spadá pod štátnu správu. Flexibilita a schopnosť rýchlo reagovať na nové výzvy sú kľúčovými faktormi úspešného napĺňania cieľov regionálneho rozvoja a vzdelávacej politiky.

Dodatok k Regionálnej stratégii je zároveň predprípravou k plánovanej tvorbe novej Regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v stredných školách v Košickom samosprávnom kraji na roky 2026 – 2030, ktorú odbor školstva plánuje predložiť do októbrového zastupiteľstva v roku 2025. Novú Regionálnu stratégiu plánujeme pripraviť v spolupráci s inštitúciami podľa § 28 ods. 3 písm. b) až f) zákona 61/2015. Pôjde o participatívne vytvorený dokument, ktorý bude spojením Regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania (ktorá sa doteraz zameriavala viac na formálne vzdelávanie) a Koncepcie rozvoja práce s mládežou (ktorá bola fokusovaná viac na neformálne vzdelávanie), nakoľko si uvedomujeme nevyhnutnosť prepojenia formálneho a neformálneho vzdelávania, ktoré by mali ísť ruka v ruku v 21. storočí. Možno konštatovať, že vo všetkých oblastiach stredoškolského vzdelávania a výchovy dominuje požiadavka kvality – kvality výchovnovzdelávacieho procesu v jednotlivých vzdelávacích inštitúciách, kvality materiálo- technického zabezpečenia škôl a školských zariadení, kvality pedagogických i nepedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení a to sa odráža aj v tomto dodatku.

Na nasledujúcich stranách predstavíme jednotlivé strategické priority s navrhovanými zmenami v opatreniach týkajúcich sa špecifických cieľov, a to aj so zdôvodnením v súvislosti so zmenou legislatívy, existenciou nových výziev a národných projektov, či v súvislosti s analýzou doterajšieho plnenia jednotlivých opatrení v rámci každoročne predkladanej Informatívnej správy.

Kľúčová priorita č. 1

Optimalizácia a stabilizácia siete stredných škôl a školských zariadení v KSK

Táto strategická priorita sa sústreďuje na zlepšenie efektivity a stability siete škôl a školských zariadení prostredníctvom piatich špecifických cieľov, ktoré zahŕňajú spolu dvadsať opatrení. V rámci optimalizácie navrhujeme uskutočniť štyri zmeny na zefektívnenie implementácie. Prvým krokom je vyradenie dvoch opatrení, ktoré sa ukázali ako nadbytočné alebo menej prínosné. Ďalej navrhujeme spojiť tri opatrenia v rámci jedného špecifického cieľa do jedného spoločného opatrenia, čím odstránime duplicitu a zjednodušíme proces napĺňania cieľov. Taktiež presúvame jedno opatrenie zo strategickej priority č. 5 do tejto priority, aby sme lepšie zosúladiť súvisiace aktivity a ciele. Každá z týchto zmien je zdôvodnená v príslušnom špecifickom celi, pričom zdôrazňujeme potrebu redukcie opatrení z dôvodu ich vzájomného prekryvania. Tieto úpravy prispejú k efektívnejšiemu využitiu zdrojov a k jasnejšej orientácii pri implementácii stratégie. Pri úplne nových opatreniach stanovujeme aj merateľný ukazovateľ.

Postupná optimalizácia siete škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK

V rámci tohto špecifického cieľa navrhujeme prvú zmenu, a to:

1) Vyradenie opatrenia 1.2.6:

- Pre rozvoj a optimalizačné opatrenia stanoviť systém financovania SŠ KSK

Zdôvodnenie:

Tento systém OŠ KSK nastavil na základe Zásad hospodárenia s majetkom KSK (v rámci príjmov z prenájmu majetku, čo vstupuje do rozpočtu školy) a tiež na základe Všeobecne záväzného nariadenia Košického samosprávneho kraja č. 18/2022 o financovaní základných umeleckých škôl, jazykových škôl, materských škôl a školských zariadení, či VZN č. 1/2022 Košického samosprávneho kraja z 19. decembra 2022, ktorým sa mení a dopĺňa VZN Košického samosprávneho kraja č. 18/2022 o financovaní základných umeleckých škôl, jazykových škôl, materských škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja. Zároveň sa odbor školstva riadi podľa zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení (prostredníctvom normatívneho financovania). Nie je teda možné, aby sme nastavovali systém financovania nad rámec vyššie uvedených Zásad hospodárenia s majetkom KSK, či nad rámec VZN a aktuálne platných zákonov.

Našou snahou je však aj vďaka budúcej optimalizácii siete škôl vybudovať silné školy, ktoré budú vytvárať vlastné príjmy hlavne z produktívnych prác žiakov a z podnikateľskej činnosti a nebudú závislé na dofinancovaní miezd a prevádzkových nákladov zo strany zriaďovateľa. Aj preto navrhujeme nasledujúcu zmenu.

Stabilizácia siete škôl, učebných a študijných odborov v KSK

Ďalšia zmena sa týka návrhu spojenia 3 samostatných opatrení do jedného spoločného.

2) Opatrenia 1.3.1, 1.3.2 a 1.3.3:

- Pripraviť analýzu možností optimalizácie siete stredných škôl, vrátane siete učebných a študijných odborov, so zohľadnením údajov o potrebe budúcej pracovnej sily

- Posúdiť potreby, možnosti a postup prípadnej optimalizácie siete SŠ vrátane učebných a študijných odborov za účasti iných zriaďovateľov škôl a ďalších relevantných aktérov pri zohľadnení kvality škôl a potrieb trhu v KSK
- Podávať návrh na odstraňovanie duplicitných študijných a učebných odborov v školách, ktoré sú v geografickej blízkosti

OŠ KSK navrhuje spojiť do nového opatrenia, a to:

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
1.3.1 <i>Realizovať optimalizáciu siete stredných škôl, vrátane siete učebných a študijných odborov (UO a ŠO) s ohľadom na aktuálne potreby trhu práce</i>	<i>Do konca platnosti zrealizovaná optimalizácia siete stredných škôl vrátane UO a ŠO v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK</i>

Zdôvodnenie:

Možno konštatovať, že sa tento proces analýzy možností optimalizácie deje na každoročnej báze, najmä čo sa týka stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. Pokiaľ ide o iných zriaďovateľov, tam je proces optimalizácie siete SŠ vrátane učebných a študijných odborov viac v kompetencii MŠVVaM SR, ktoré schvaľuje zaradenie školy alebo odboru do siete škôl a školských zariadení SR.

Samotné ministerstvo školstva vníma, že mnohé zo stredných škôl majú v súčasnosti stanovené rozpočty, ktoré im neumožňujú realizovať modernizáciu priestorov či vzdelávacích postupov. Cieľom MŠVVaM SR je preto v spolupráci so samosprávnymi krajinami, zamestnávateľmi a ďalšími rezortmi pripraviť súbor opatrení, ktoré ozdravia sieť stredných škôl. Nejde o znižovanie počtu budov škôl, ale o podporu ich spájania do silnejších celkov so silnejším manažmentom. Rezort školstva podporí zriaďovateľov a manažmenty škôl pri vytváraní efektívnych klastrov škôl alebo samostatných silných škôl. Cieľom je zároveň podpora vzniku moderných škôl, ktoré reagujú na zmeny a výzvy a ponúkajú možnosti rozvoja v oblasti neformálneho a celoživotného vzdelávania.

Od roku 2025 pripravilo ministerstvo viacero legislatívnych zmien, ktoré uľahčia optimalizáciu siete stredných škôl. Zmeny sa týkajú zjednodušenia priradenia organizačnej zložky k škole, lepšej ochrany zamestnancov a zabezpečenia plynulého prechodu zamestnancov pod nový subjekt. MŠVVaŠ SR zvýši podporu pre školy pri zavádzaní pozícií supervízorov a budovaní stredného manažmentu a pomôže pri implementácii podporných opatrení a starostlivosti o duševné zdravie žiakov aj zamestnancov (zdroj: <https://www.minedu.sk/ministerstvo-skolstva-predstavuje-plan-optimalizacie-siete-strednych-skol/>).

3) Vyradenie opatrenia 1.3.4:

- Zosúladienie výstupov z analýz a optimalizácie siete škôl KSK so sieťou vedenou MŠVVaŠ SR

Zdôvodnenie:

Priebežne s vyradovaním/zaradovaním odborov dochádza aj k zmenám v sieti škôl a školských zariadení Slovenskej republiky, ktorej súčasťou je aj zoznam učebných a/alebo študijných odborov. V najbližšom roku však očakávame ďalšie zmeny, nakoľko plánujeme optimalizáciu škôl spojenú aj s optimalizáciou U a ŠO.

Nakoľko sa toto zosúladenie deje automaticky a vyplýva to aj z aktuálnej platnej legislatívy, považujeme toto opatrenie za zbytočné a navrhujeme ho zo Stratégie vyňať, nakoľko je prirodzeným dôsledkom akejkoľvek zmeny v sieti U a ŠO.

Optimalizácia elokovaných pracovísk v KSK

Do tohto špecifického cieľa navrhujeme presun opatrenia z inej strategickej priority.

4) Pôvodne sme v strategickej prioritě č 5. „Školy s inkluzívnym vzdelávaním v KSK“ zmenili pôvodné opatrenie 5.1.5:

- Analýza dostupnosti vzdelávania pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

na nové opatrenie:

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
5.1.5 <i>Zriaďovať EP systematicky a udržateľne a tým zvyšovať geografickú dostupnosť výchovno – vzdelávacích činností pre deti/žiacov zo SZP</i>	<i>Každoročná analýza využívania súčasných EP a následná optimalizácia</i>

Zároveň toto nové opatrenie navrhujeme presunúť do strategickej priority 1 a zlúčiť s opatrením 1.4.2:

- Aktualizovať a prehodnotiť počet, umiestnenie a priradenie elokovaných pracovísk k jednotlivým SOŠ

čím vznikne nové opatrenie s ponechaním merateľného ukazovateľa zo zmeneného opatrenia 5.1.5:

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
5.1.5 <i>Aktualizovať a prehodnotiť počet, umiestnenie a priradenie elokovaných pracovísk k jednotlivým SOŠ v súlade so zapojením sa do výziev a iniciatív</i>	<i>Každoročná analýza využívania súčasných EP a následná optimalizácia v súlade s výzvami, do ktorých sa KSK zapojí</i>

Zdôvodnenie:

Zmeny, ktoré sú v novelách zákonov podporujúcich dostupnosť výchovno – vzdelávacích činností prostredníctvom rozvoja inkluzívneho vzdelávania by KSK vo svojich školách chcelo uplatniť. Našou ambíciou je čiastkovými aktivitami rozvíjať inkluzívne vzdelávanie na školách, podpora dostupnosti vo všetkých oblastiach výchovno – vzdelávacích činností.

Ambíciou KSK je aj naďalej v prípade EP ako súčasti škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK zriaďovať EP systematicky a udržateľne, optimalizovať ich počet na základe požiadavky, ktorá vyplynie z pasportizácie a tým zvyšovať geografickú dostupnosť výchovno – vzdelávacích činností pre deti/žiacov zo SZP, kde by sa stredná škola priblížila k žiakom z MRK a zamerala sa na prípravu v dvojročných odboroch „F“ a zároveň umožnila dostupnosť tohto vzdelávania. V šk. r. 2023/2024 bola realizovaná analýza využívania elokovaných pracovísk a na základe analýz bolo zo siete škôl a školských

zariadení vyradených a následne zrušených 6 EP, pretože sa v nich nerealizoval dlhodobější výchovno-vzdelávací proces.

Problém sa v priebehu rokov prehĺbuje. Navyše vylúčenie žiakov z MRK z formálneho trhu práce je okrem nedostatočnej konkurencieschopnosti (z dôvodu nízkej vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne a zručností) zapríčinené aj ďalšími faktormi prejavujúcimi sa diskrimináciou voči rómskemu etniku (stereotyp nespoľahlivých pracovníkov bez pracovnej morálky, disciplíny a motivácie).

V rámci tohto opatrenia musíme brať do úvahy jednak finančnú kondíciu stredných škôl, ktoré vzdelávajú v blízkosti obcí s vysokým percentuálnym zastúpením obyvateľov z MRK a zväžiť efektívnejšie prerozdelenie elokovaných pracovníkov. Na druhej strane vidíme riešenie v zapojení sa KSK do **dopytovo-orientovanej výzvy Regionálne analýzy a partnerstvá pre mladých** vyhlásenej Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako sprostredkovateľského orgánu pre Program Slovensko, kde je hlavnou aktivitou výzvy obstaranie regionálnych analýz, ktoré sa stanú východiskom pre vznik formálnych regionálnych partnerstiev, tvorbu regionálnych akčných plánov, ako aj identifikáciu lokalít vhodných na zriadenie tzv. jednotných kontaktných miest pre prácu s mládežou. Cieľovou skupinou sú mladí ľudia v situácii NEET, vo veku do 30 rokov, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy alebo ohrození situáciou NEET, medzi ktorých patria aj obyvatelia z MRK do 30 rokov veku. Preto budeme implementovať opatrenie 1.4.2 v súlade s realizáciou vyššie uvedenej výzvy, ale aj v súlade s odporúčaniami zástupcov Svetovej banky v rámci **Iniciatívy Catching-up Regions**, v ktorej sa zameriavame na vytvorenie tréningových centier s cieľom zvýšenia kvalifikácie a uplatnenia sa na trhu práce aj obyvateľov z MRK, ale aj iných obyvateľov v regiónoch, ktorí majú problém sa zamestnať.

Je pochopiteľné, že sa tento špecifický cieľ týkajúci sa optimalizácie EP v KSK prelína so strategickou prioritou č. 5 – Inkluzívne školy v KSK.

Kľúčová priorita č. 2

Aktívne školy – posilnenie vnútorných kapacít stredných škôl KSK

Táto strategická priorita sa zameriava na zvýšenie efektivity a aktivity nielen stredných škôl, ale aj školských zariadení v Košickom samosprávnom kraji, prostredníctvom troch špecifických cieľov a jedenástich opatrení. V rámci optimalizácie navrhujeme uskutočniť päť zmien na posilnenie vnútorných kapacít. Prvým krokom je modifikácia názvu špecifického cieľa, následne navrhujeme v tomto zmenenom špecifickom ciele vyradiť dve opatrenia, namiesto ktorých však zavádzame dve nové, ktoré lepšie reflektujú aktuálne potreby škôl a školských zariadení. Ďalej modifikujeme znenie dvoch opatrení s cieľom zvýšiť ich relevantnosť a účinnosť pri implementácii. Každá z týchto zmien je zdôvodnená v príslušnom špecifickom ciele, pričom zdôrazňujeme potrebu rozšírenia aktivít aj na školské zariadenia, hoci pôvodne neboli zahrnuté v názve kľúčovej aktivity. Tieto úpravy prispievajú k lepšiemu naplneniu vízie OŠ KSK a cieľov stratégie. Cieľom je dosiahnuť, aby aktívne školy a školské zariadenia spoločne prispievali k zvýšeniu kvality vzdelávania v regióne.

1) Upravený názov 2. strategickkej priority bude znieť:

Aktívne školy – posilnenie vnútorných kapacít stredných škôl a školských zariadení KSK

Teraz si predstavíme ďalšie konkrétne navrhované zmeny vo vybraných špecifických cieľoch:

Vytvorenie atraktívneho prostredia pre pedagógov a odborných zamestnancov škôl

2) Vyradenie opatrenia 2.1.2:

- Viesť otvorený dialóg s MŠVVaŠ SR v rámci možnosti zavedenia pozície mentor adaptačného vzdelávania pre pedagogického zamestnanca s prvou atestáciou so znížením základného úväzku pre mentora o 1 hod.

Zdôvodnenie:

Mentor adaptačného vzdelávania plní úlohu zvyšovania kvality práce nielen začínajúceho učiteľa, medziľudskú interakciu. V školskom prostredí je pomoc mentora zameraná na riešenie pracovného problému začínajúceho učiteľa, alebo prekážky ktorá mu bráni v práci. Úloha mentora je tiež orientovaná na konzultáciu pocitov strachov, omylov, neistoty, pochybnosti z vykonávania nových činnosti začínajúceho učiteľa. Mentor s vysokým odborným a ľudským potenciálom zabezpečuje aj osobný vzťah. Pomáha procesu k nachádzaniu nových možností, perspektív a náhľadov. Nehľadá chyby, je nápomocný a usmerňuje.

V novej organizačnej štruktúre škôl bola zavedená pozícia supervízora, ktorý je zodpovedný za dohľad nad kvalitou výchovno-vzdelávacieho procesu a podporu pedagogických pracovníkov. Táto pozícia je zakotvená v zákone č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch, ktorý definuje jeho právomoci a povinnosti. **Supervízor** plní kľúčovú úlohu v zabezpečení profesionálneho rozvoja učiteľov a zvyšovaní kvality vzdelávania na školách. V rámci tejto pozície môže ísť o zníženie úväzku priamej výchovnej činnosti o 1 – 5 vyučovacích hodín.

Na základe nášho dôrazu na evalváciu a autoevalváciu ako kľúčové súčasti zvyšovania manažérstva kvality, a v súlade so zapojením Košického samosprávneho kraja do Národného projektu Zavedenie manažérstva kvality v OVP a vzdelávaní dospelých, **navrhujeme doplniť do stratégie dve nové opatrenia:**

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
<p>2.1.2a <i>Podporovať manažérske vzdelávanie riaditeľov škôl a školských zariadení</i></p>	<p><i>Každoročne zapájať riaditeľov do vzdelávania Diamantová cena alebo iného manažérskeho vzdelávania</i></p>
<p>2.1.2b <i>Podporovať a realizovať evalvačné a autoevalvačné procesy v školách a školských zariadeniach s cieľom podpory tímovej práce</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Každoročná realizácia hodnotenia klímy</i> • <i>Každoročná realizácia anonymného hodnotenia vedúcich zamestnancov</i>

Zdôvodnenie:

Tieto opatrenia sú úzko prepojené s treťou hlavnou aktivitou **NP Zavedenie manažérstva kvality v OVP a vzdelávaní dospelých**, ktorá sa zameriava na rozvoj kapacít pre systém manažérstva kvality. Cieľom tejto aktivity je posilniť schopnosti vzdelávacích inštitúcií zavádzať vnútorné systémy zabezpečovania kvality a rozvíjať kultúru kvality, ktorej súčasťou je využívanie peer review s akčným plánom implementácie spätnej väzby. ŠIOV plánuje ponúkať podporné vzdelávacie programy určené pre rôzne cieľové skupiny, čím podporí odborný rast a kompetencie pracovníkov v oblasti kvality. Okrem toho, ŠIOV vyvinie vlastné úsilie o zavedenie interného modelu riadenia kvality CAF, čo poslúži

ako príklad dobrej praxe pre ostatné inštitúcie. Doplnenie týchto dvoch nových opatrení do stratégie umožní systematicky podporovať zavádzanie interných systémov kvality a rozvoj kultúry kvality v školách, čo môže prispieť k efektívnejšiemu riadeniu kvality vzdelávacieho procesu a k dosahovaniu vyššej úrovne spokojnosti všetkých zainteresovaných strán.

3) Zároveň v opatrení 2.1.3:

- Podporovať ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov, ktoré reflektuje na reálne a aktuálne potreby na podporu inovatívnych technológií vo výučbe

navrhujeme len miernu modifikáciu znenia, a to:

- Realizovať ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov, ktoré reflektuje na reálne a aktuálne potreby zamerané na inovatívne technológie/formy/metódy vo výučbe

Zdôvodnenie:

Nakoľko je pojem technológie viac spájaný so strednými školami s technickým zameraním, avšak potreba implementácie inovácií sa týka všetkých stredných škôl, vnímame ako užitočné rozšíriť toto znenie aj o formy a metódy, nakoľko v Pedagogicko-organizačných pokynoch dostali všetky školy za úlohu aktualizovať aspoň 1 ŠkVP a zakomponovať doň inovatívne technológie, ale aj formy a metódy.

4) Vyradenie opatrenia 2.1.6:

- Podporovať tímovú prácu pedagogických zamestnancov v rámci školy

Zdôvodnenie:

Toto opatrenie sme zakomponovali do nového opatrenia 2.1.2b a vnímame ho ako súčasť evaluačných a autoevaluačných procesov, z ktorých nevyhnutne vyplynú aj požiadavky týkajúce sa zlepšenia spolupráce, komunikácie či celkovej klímy v školách.

Podpora manažmentu škôl

5) V opatrení 2.2.3:

- Poskytovať vzdelávanie v aktuálnych otázkach legislatívnych zmien pre stredný manažment škôl

navrhujeme len miernu modifikáciu znenia, a to:

- Usmerňovať vedenie škôl a ŠZ v aktuálnych otázkach legislatívnych zmien

Zdôvodnenie:

Oddelenie správnej, sporovej, personálnej agendy a sťažností ako súčasť OŠ KSK nemá oprávnenie poskytovať vzdelávanie ukončené certifikáciou a ani to nie je jeho povinnosťou. V súlade s ustanovením §9 ods. 8 písm. e) zákona č. 596/2003 o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších predpisov, samosprávny kraj poskytuje právne poradenstvo riaditeľom škôl a školských zariadení, ktorých je zriaďovateľom. Úpravou znenia opatrenia lepšie reflektujeme reálne kompetencie a činnosti daného oddelenia OŠ KSK. Súčasťou je aj získavanie hodnotenia dopadov zmien od RŠ a ŠZ.

Kľúčová priorita č. 3

Partnerstvá stredných škôl v KSK – NETWORKING

Táto strategická priorita sa zameriava na posilnenie spolupráce a partnerstiev medzi strednými školami v KSK prostredníctvom piatich špecifických cieľov a šestnástich opatrení. V rámci aktualizácie navrhujeme uskutočniť štyri zmeny na zvýšenie efektivity implementácie. Prvou zmenou je úplné vyradenie jedného opatrenia, ktoré sa ukázalo ako menej relevantné. Ďalej plánujeme v rámci jedného špecifického cieľa nahradiť tri existujúce opatrenia štyrmi novými, aktuálnejšími opatreniami, ktoré lepšie reflektujú súčasné potreby odborného vzdelávania. Táto zmena zároveň ovplyvní názov špecifického cieľa, ktorý pôvodne pojednával iba o systéme duálneho vzdelávania, po novom sa však bude zameriavať na odborné vzdelávanie ako také, pričom duálne vzdelávanie bude samozrejme jeho prirodzenou súčasťou.

Napokon navrhujeme mierne modifikovať znenie dvoch ďalších opatrení, aby lepšie vystihovali nami zamýšľané ciele a boli ľahšie implementovateľné. Každá z týchto zmien je zdôvodnená, čím zabezpečujeme transparentnosť a lepšie pochopenie navrhovaných úprav. Tieto zmeny prispievajú k efektívnejšiemu napĺňaniu stratégie a k posilneniu partnerstiev medzi strednými školami v regióne. Celkovo očakávame, že úpravy podporia kvalitnejšie odborné vzdelávanie, kde duálne vzdelávanie bude integrálnou súčasťou širšieho kontextu.

Zvyšovanie záujmu žiakov ZŠ o stredné odborné vzdelávanie

V rámci tohto špecifického cieľa navrhujeme úpravu len 1 opatrenia, a to:

1) V opatrení 3.2.2:

- Vypracovať a implementovať model vzdelávania pomocou IKT pre zvýšenie atraktivity odborných predmetov

navrhujeme len miernu modifikáciu znenia, a to:

- Podporovať a realizovať aktivity pomocou IKT pre zvýšenie atraktivity odborných predmetov

Zdôvodnenie:

Miernu úpravu znenia opatrenia 3.2.2 navrhujeme práve preto, že nie je možné vypracovať a implementovať jednotný model vzdelávania pomocou IKT pre všetky stredné školy. Každá škola je niečím špecifická, má svoje unikátne potreby a zameranie, čo vyžaduje individuálny prístup k integrácii IKT do výučby odborných predmetov. Odlišné typy škôl potrebujú rôzne formy IT vzdelávania, aby efektívne zvýšili atraktivitu svojich odborných predmetov. Skladba učiteľského zboru tiež významne ovplyvňuje, aké IT vzdelávanie je na škole poskytované, keďže dostupnosť a kompetencie učiteľov v oblasti IKT sa líšia. Preto navrhujeme zmeniť opatrenie na: Podporovať a realizovať aktivity pomocou IKT pre zvýšenie atraktivity odborných predmetov , čo umožní flexibilnejší a prispôsobiteľný prístup pre každú školu. Zároveň zdôrazňujeme, že na školách je zavedená pozícia školského digitálneho koordinátora, ktorého úlohou je zvyšovanie IT kompetencií u učiteľov. Avšak, túto pozíciu zatiaľ nemáme na každej škole, čo súvisí s personálnymi možnosťami a problémom nájst kvalifikovaných učiteľov informatiky. Umožnením širšieho spektra aktivít a prispôbením sa individuálnym potrebám škôl prispejeme k efektívnejšiemu využitiu IKT vo vzdelávacom procese.

2) V opatrení 3.4.2:

- Pripraviť štúdiu pre vybudovanie zážitkového vedeckého centra pre žiakov ZŠ a SŠ a širokú verejnosť s cieľom popularizácie vedy a techniky

navrhujeme len miernu modifikáciu znenia, a to:

- Podporovať realizáciu zážitkových aktivít s cieľom popularizácie vedy a techniky

Zdôvodnenie:

V rámci opatrenia 3.4.2 Navrhujeme miernu modifikáciu znenia z pôvodného Pripraviť štúdiu pre vybudovanie zážitkového vedeckého centra pre žiakov ZŠ a SŠ a širokú verejnosť s cieľom popularizácie vedy a techniky na Podporovať realizáciu zážitkových aktivít s cieľom popularizácie vedy a techniky. Dôvodom je fakt, že sme takéto centrum - **Centrum pre popularizáciu fyziky so zameraním na vedu a techniku** vytvorili v máji roku 2023 na Gymnáziu Pavla Horova v Michalovciach. Centrum je využívané žiakmi základných škôl, gymnázií aj stredných odborných škôl, čo potvrdzuje jeho široký dosah a význam pre všetky typy škôl, nielen pre technické odbory odborného vzdelávania.

Cieľom navrhovanej zmeny je podporiť a rozšíriť už existujúce aktivity centra, aby mohlo ponúkať ešte inovatívnejšie a kvalitnejšie programy. Projekt vytvára priestor pre inšpiráciu učiteľov fyziky a podporuje prírodovedné vzdelávanie v zemplínskom regióne, čím môže aspoň sčasti zabrániť odlivu mozgov do zahraničia. Centrum pozostáva zo štyroch laboratórií, tzv. ScienceOpenLabs, ktoré vedú skúsení a fundovaní učitelia fyziky a informatiky. Tí pre návštevníkov pripravili rôzne workshopy, semináre, školenia, prednášky a fyzikálne podcasty, čo prispieva k zvýšeniu záujmu žiakov o vedu a techniku. Škola má bohaté skúsenosti s vytváraním bádateľských metodík a má aktívne partnerstvá so základnými a strednými školami, vysokými školami a ďalšími inštitúciami. Tieto inštitúcie poskytujú odbornú pomoc prostredníctvom prednášok, seminárov a školení na dohodnuté témy, čo zvyšuje kvalitu a rozmanitosť ponúkaných aktivít. Zameranie opatrenia na podporu realizácie zážitkových aktivít namiesto prípravy štúdie pre nové centrum je teda logickým krokom, ktorý reflektuje aktuálnu situáciu a potreby.

Podpora existujúceho centra umožní efektívne využitie už dostupných zdrojov a infraštruktúry, pričom prispeje k ďalšiemu rozvoju a inováciám v oblasti popularizácie vedy a techniky. Takto upravené opatrenie je vhodné pre všetky typy škôl a podporuje ciele stratégie v širšom rozsahu, než pôvodne zamýšľané. Navyše, zvyšovanie kvality a atraktivity prírodovedného vzdelávania môže pozitívne ovplyvniť záujem mladých ľudí o štúdium a kariéru v týchto oblastiach, čo má dlhodobý prínos pre regionálny rozvoj a konkurencieschopnosť. Týmto spôsobom môžeme efektívnejšie prispieť k napĺňaniu strategických cieľov v oblasti vzdelávania a popularizácie vedy.

3) Vyradenie opatrenia 3.4.3:

- Vytvárať predpoklady pre výraznejšie zapojenie zamestnávateľov do systému duálneho vzdelávania

Zdôvodnenie:

Toto opatrenie bolo relevantné v období, keď SDV nebol ešte dostatočne známy a bolo potrebné intenzívne pracovať na zapojení zamestnávateľov. V súčasnosti sa však ŠIOV aj KSK zameriavajú viac na kvalitu SDV než na jeho kvantitatívne rozširovanie. Počet učebných zmlúv, ktoré podpisujú žiaci s

potenciálnymi zamestnávateľmi v SDV, výrazne narástol z 184 v školskom roku 2018/2019 na 1 536 v školskom roku 2023/2024, čo naznačuje, že systém je už dostatočne etablovaný. Na čo však chceme apelovať, je práve zvyšovanie kvality ako SDV, tak aj odborného vzdelávania vo všeobecnosti.

Etablovanie duálneho vzdelávania v kraji

V období **01/2016 – 09/2021** realizoval ŠIOV NP **Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP**, ktorý bol zameraný na plošnú implementáciu SDV do všetkých vhodných učebných a študijných odborov, prehĺbenie prepojenia vzťahu zamestnávateľ – stredná škola – žiak v rámci SDV, vytvorenie jednotného informačného prostredia pre SDV a elektronizácia procesov implementácie, zvýšenie atraktivity a kvality OVP a príprava inštruktorov, majstrov a učiteľov na plnenie uvedených úloh. Primárnym kritériom výberu stredných odborných škôl bol výber škôl, ktoré vstupujú do SDV. Výber novovytvorených alebo inovovaných učebných odborov podlieha zapojeniu sa daného študijného alebo učebného odboru do SDV.

Na to sme reagovali vytvorením opatrení v rámci špecifického cieľa Etablovanie duálneho vzdelávania v kraji. Opatrenia sme na OŠ KSK však prehodnotili, nakoľko súčasným trendom nie je kvantita, ale kvalita odborného vzdelávania (nielen SDV) a tá nezávisí len od podielu praktického vyučovania.

Spoluprácu škôl so zamestnávateľmi vnímame ako samozrejmú, na čo reflektuje aj **nový NP Zavedenie manažerstva kvality v OVP a vzdelávania dospelých (VD)**. Výzvu vyhlásilo MŠVVaM SR, pričom prostredníctvom projektu sa vytvoria systémové prvky, ktoré posilnia zabezpečovanie kvality odborného vzdelávania a vzdelávania dospelých vo všeobecnosti, ale aj synergickou spoluprácou na úrovni zainteresovaných subjektov. Dôležitou súčasťou projektu je prepojenie kľúčových partnerov – štátu, regionálnej samosprávy, poskytovateľov OVP a VD a v neposlednom rade aj zamestnávateľov.

Dosiahne sa tak zavedenie koordinácie kvality na regionálnej úrovni, vytvoria sa tzv. tímy kvality v stredných odborných školách a pozícia koordinátora kvality. Vďaka projektu sa zrealizuje aj systematický zber dát o absolventoch za účelom skvalitňovania systému OVP, ako aj ponuky vzdelávania jednotlivých škôl, či zakotvenie certifikácie inštitúcií VD. Cieľovou skupinou projektu sú pedagogickí a odborní zamestnanci, nepedagogickí zamestnanci a zamestnanci štátnej správy a samosprávy na celom území Slovenska.

4) Preto navrhujeme zmenu špecifického cieľa, a to nasledovne:

Podpora kvality odborného vzdelávania v kraji

V rámci tohto nového špecifického cieľa chceme **vyradiť pôvodné opatrenia 3.5.1, 3.5.2 a 3.5.3:**

- Umožňovať zamestnávateľom participovať na kreovaní odborných kompetencií absolventov
- Analyzovať vývojové trendy v technológiách a materiáloch a inovovať vzdelávací proces pre budúce požiadavky trhu práce
- Zvýšiť podiel praktickej časti prípravy na povolanie v odboroch začlenených do SDV, ktoré nedosahujú 50% podiel praktického vyučovania

a nahradiť ich týmito:

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
3.5.1 <i>Aktívne zapojenie sa KSK do NP Zavedenie manažérstva kvality v OVP a vzdelávania dospelých</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vyčlenenie 2 zamestnancov KSK aktívne participujúcich na aktivitách NP • Implementácia výstupov NP do novej Regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v stredných školách v KSK na roky 2026 - 2030
3.5.2 <i>Zapojenie stredných škôl do NP Zavedenie manažérstva kvality v OVP a vzdelávania dospelých spojené s trasovaním absolventov</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapojených min. 13 SŠ do konca platnosti súčasnej Regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania • Vyškolení koordinátori kvality na min. 13 SŠ v metóde peer review • Pilotne overený model trasovania absolventov na min. 13 SŠ
3.5.3 <i>Aktívne zapojenie sa do NP Centrá excelentnosti OVP</i>	<i>Podpora SPŠ elektrotechnickej v Košiciach v zapojení sa do NP Centrum excelentnosti OVP</i>

Zdôvodnenie:

Všetky 3 novonavrhnuté opatrenia súvisia s národnými projektmi, ktoré vyhlásilo MŠVVaM SR a sú realizované cez ŠIOV. Cieľom KSK je zvyšovanie kvality riadenia škôl a školských zariadení, preto je potrebné podporovať spoluprácu, znižovať súťaživosť zamestnancov, posilňovať rozvoj potenciálu, zvyšovať autoevalváciu. Tento proces si vyžaduje otvorený dialóg so všetkými zainteresovanými stranami. KSK sa v oblasti podpory vzdelávania manažérstva kvality v školách a v školských zariadeniach plánuje zamerať na rozvoj líderských kompetencií, strategické plánovanie a reflexiu strategických cieľov v konkrétnom čase ako aj na personálny manažment, vnútorné riadenie školy a poradenstvo. Aj preto plánujeme zapojiť minimálne 15 stredných odborných škôl do spomínaného **NP Zavádzanie manažérstva kvality OVP a VD**, ktorého kľúčovou aktivitou je zavedenie komplexného systému manažérstva kvality OVP na všetkých úrovniach - od ministerstva školstva až po jednotlivé školy a vzdelávanie dospelých.

Tento projekt zahŕňa manažerstvo kvality na systémovej úrovni, regionálnej administratíve, úrovni stredných odborných škôl a zamestnávateľov, ako aj vo vzdelávaní dospelých. Ambíciou je posilniť uplatniteľnosť absolventov na trhu práce a modernizovať slovenské školstvo smerom k inkluzívnej a efektívnej budúcnosti. Ďalšou kľúčovou aktivitou je **trasovanie absolventov stredných odborných škôl**. Cieľom tejto aktivity je zistiť, aká je kariérna cesta absolventov OVP po ukončení štúdia a dobudovať systém trasovania absolventov. Tento systém bude zbierať dáta o ich pokračovaní vo vzdelávaní alebo zaradení sa na pracovný trh, relevantnosti výberu odboru, vedomostiach a

zručnostiach nadobudnutých na stredných odborných školách a ich aplikácii v praxi. Analýza získaných údajov povedie k skvalitneniu OVP a lepšej príprave študentov na pracovný trh.

Peer review je metóda vzájomného hodnotenia kvality, kde školu posudzujú externí odborníci z podobného prostredia, tzv. „kolegovia“ (z iných škôl podobného zamerania). Tento proces zvyšuje transparentnosť a podporuje neustále zlepšovanie kvality vzdelávania. Výhody metódy zahŕňajú zistenie silných a slabých stránok, získanie rád od odborníkov, zdieľanie osvedčených postupov a posilnenie spolupráce medzi inštitúciami. Peer review je cenovo efektívna metóda, ktorá je často používaná v odbornom vzdelávaní a poskytuje významný prínos pre rozvoj škôl.

Zapojením sa do týchto kľúčových aktivít sa KSK usiluje o posilnenie uplatniteľnosti absolventov na trhu práce a modernizáciu slovenského školstva smerom k efektívnej budúcnosti. Implementácia týchto aktivít prispeje k zvýšeniu kvality vzdelávania, lepšej pripravenosti študentov na profesijné výzvy a zavedenie cyklu neustáleho zvyšovania kvality. Súčasťou projektu bude aj **začlenenie nástrojov kvality** do novej regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v stredných školách v KSK na roky 2026 – 2030.

KSK má záujem sa zapojiť aj do ďalšieho **NP Centrá excelentnosti OVP**, ktorý je zameraný na komplexné nastavenie systému Centier excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy (CEOVP) v Slovenskej republike. Hlavnými cieľmi sú metodické nastavenie a sfunkčnenie systému CEOVP, implementácia CEOVP v kľúčových sektoroch a efektívna koordinácia a riadenie projektu. Metodické nastavenie zahŕňa vytvorenie jasných postupov a smerníc pre fungovanie CEOVP na národnej úrovni, pričom sfunkčnenie systému znamená zabezpečenie jeho praktickej aplikovateľnosti v praxi. Implementácia v kľúčových sektoroch zahŕňa vytvorenie minimálne 8 pilotných centier, ktoré budú slúžiť ako modely pre ostatné inštitúcie. Efektívna koordinácia a riadenie projektu je nevyhnutná pre dosiahnutie stanovených cieľov a úspešnú realizáciu všetkých aktivít.

Realizácia projektu prebieha prostredníctvom hlavnej aktivity rozdelenej na dve podaktivity: 1.1 Metodické nastavenie a sfunkčnenie systému CEOVP a 1.2 Implementácia CEOVP v kľúčových sektoroch a ich sprevádzanie. Prvá podaktivita sa zameriava na vytvorenie metodík, vzdelávanie koordinátorov a aktualizáciu legislatívy. Druhá podaktivita zahŕňa monitorovanie progresu, zdieľanie najlepších praktík medzi pilotnými CEOVP a konzultácie so zahraničnými partnermi. Aktivity projektu zahŕňajú aj komparáciu medzinárodných modelov excelentnosti a adaptáciu osvedčených postupov do slovenského kontextu. Cieľom týchto aktivít je zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania v súlade s európskymi odporúčaniami.

Pripravený systém má byť schopný splniť podmienky pre oficiálne uznanie CEOVP. Projekt sa zameriava na dlhodobé zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy v Slovenskej republike. Tým sa prispeje k lepšej pripravenosti absolventov na trh práce a k zvýšeniu konkurencieschopnosti slovenského odborného vzdelávania na medzinárodnej úrovni.

V rámci tohto projektu by sme chceli, aby sa jedna z našich najlepších odborných škôl – Stredná priemyselná škola elektrotechnická na Komenského ulici v Košiciach stala Centrom excelentnosti v IT technológiách.

Kľúčová priorita č. 4

Digitálna transformácia stredných škôl v KSK

Táto strategická priorita sa zameriava na podporu digitálnej transformácie stredných škôl v Košickom samosprávnom kraji prostredníctvom troch špecifických cieľov a sedemnástich opatrení. V rámci optimalizácie navrhujeme uskutočniť šesť zmien na zvýšenie efektivity a relevancie implementácie. Päť opatrení navrhujeme vyradiť z dôvodu duplicity s opatreniami uvedenými v iných strategických prioritách a tiež preto, že kompetenčne prislúchajú iným inštitúciám, ako sú ŠIOV alebo ministerstvo školstva, prípadne ich nemôžeme reálne naplniť. Ďalej plánujeme spojiť dve opatrenia v rámci jedného špecifického cieľa do jedného spoločného opatrenia, čím zefektívňujeme ich implementáciu. Každá z týchto zmien je samozrejme odôvodnená. Tieto úpravy prispievajú k efektívnejšiemu využitiu zdrojov a umožnia sústrediť sa na opatrenia, ktoré sú v kompetencii VÚC a majú reálny dosah na digitálnu transformáciu škôl. Cieľom je dosiahnuť, aby stratégia bola realistická, vykonateľná a efektívne podporovala digitálny rozvoj stredných škôl v regióne. Navrhované zmeny zabezpečia lepšie zosúladenie s kompetenciami jednotlivých inštitúcií a odstránia potenciálne prekryvania s inými iniciatívami. Celkovo očakávame, že tieto úpravy prispievajú k efektívnejšiemu napĺňaniu stratégie a k dosiahnutiu stanovených cieľov v oblasti digitálnej transformácie.

Vyššia kvalitatívna úroveň vzdelávania v IT ako prostriedku vzdelávania

1) Vyradenie opatrenia 4.1.7:

- Implementácia informačného systému pre komplexnú pasportizáciu škôl

Zdôvodnenie:

Navrhujeme vyradiť opatrenie 4.1.7 Implementácia informačného systému pre komplexnú pasportizáciu škôl, pretože je veľmi podobné opatreniu 1.2.1 Stanovenie oblastí a pravidiel pre pasportizáciu škôl a školských zariadení a tiež opatreniu 1.2.2 Pasportizácia škôl a školských zariadení podľa stanovených oblastí v strategickej prioritě 1. Tieto opatrenia na seba priamo nadväzujú – najprv sa stanovujú oblasti pasportizácie a následne sa tieto pravidlá implementujú. Preto postačuje, ak ich vyhodnocujeme spoločne v rámci jedného opatrenia. Okrem toho, odbor školstva už reagoval na potrebu digitalizácie a zabezpečenia aktuálnych údajov zavedením cloudového riešenia v MS Teams – Odbor školstva - MANAŽMENT ÚDAJOV. Relevantné oddelenia OŠ KSK vytvorili štruktúru adresárov, do ktorých riaditelia škôl a školských zariadení (alebo nimi určené zodpovedné osoby) každoročne zadávajú požadované údaje. Tieto údaje slúžia ako podklad pre pasportizáciu škôl a školských zariadení a pre analýzu efektívnosti ich fungovania. Vzhľadom na to, že tento systém už funguje a pokrýva potreby pasportizácie, považujeme samostatné opatrenie na implementáciu informačného systému za nadbytočné. Zlúčením opatrení dosiahneme efektívnejšie riadenie a prehľadnosť stratégie.

2) Vyradenie opatrenia 4.1.9:

- Vývoj a implementácia informačného systému pre získanie potrebných informácií pre udržateľný ekonomický chod škôl a školských zariadení KSK

Zdôvodnenie:

Navrhujeme vyradiť aj opatrenie 4.1.9 Vývoj a implementácia informačného systému pre získanie potrebných informácií pre udržateľný ekonomický chod škôl a školských zariadení KSK, nakoľko KSK a organizácie v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti už využívajú jednotný systém pre spracovanie informácií

v ekonomickej oblasti. Školy a školské zariadenia ako rozpočtové a príspevkové organizácie predkladajú účtovné a finančné výkazy zriaďovateľovi cez Platobný portál KSK, ktorý ich prostredníctvom Centrálného konsolidačného systému predkladá Ministerstvu financií SR v elektronickej forme. Informácie z účtovných a finančných výkazov škôl a školských zariadení sú dostatočné pre posúdenie ekonomickej a finančnej situácie školy či školského zariadenia.

Zosúladenie vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce

3) Vyradenie opatrenia 4.2.3:

- Flexibilnejší prístup k duálnemu vzdelávaniu so zapojením firiem do praktického vyučovania

Zdôvodnenie:

Duálnym systémom sme sa zaoberali v strategickej priorite č. 3, konkrétne v špecifickom celi Etablovanie duálneho vzdelávania v kraji, ktorý sme však navrhli zmeniť na Podpora kvality odborného vzdelávania v kraji. Aj pri tomto opatrení musíme opätovne konštatovať, že viac ako počet zapojených firiem, je aj pre nás dôležitejšia kvalita SDV, nakoľko sme spätnoväzbovým dotazníkom realizovaným v šk. roku 2023/2024 zistili, že máme stredné školy, ktoré majú vyšší počet duálnych zmlúv (uzatvorených medzi školou a zamestnávateľom), ale v rámci 1 zamestnávateľa je uzatvorený veľmi nízky počet učebných zmlúv (medzi žiakom a zamestnávateľom), prípadne máme školy, ktoré majú uzatvorenú duálnu zmluvu, ale v rámci nej ani jednu učebnú. Práve to nás viedlo k potrebe prehodnotiť aj toto opatrenie a navrhnúť efektívnejšie opatrenia a to práve v súvislosti so zapojením Odboru školstva do NP Zavedenie manažérstva kvality v OVP.

4) Vyradenie opatrenia 4.2.4:

- Sfunkčniť overovanie kvalifikácií, ktoré umožní uznávanie výsledkov neformálneho a celoživotného vzdelávania

Zdôvodnenie:

Navrhujeme vyradiť opatrenie „Sfunkčniť overovanie kvalifikácií, ktoré umožní uznávanie výsledkov neformálneho a celoživotného vzdelávania“, pretože túto tému sme ako odbor školstva Košického samosprávneho kraja (KSK) a ako zástupcovia SK8 – školskej sekcie už komunikovali počas interných diskusií so ŠIOV a MŠVVaM SR. Ide o celoslovenskú problematiku, ktorou sa zaoberajú všetky kraje a ktorá výrazne ovplyvňuje prijímanie odborníkov z praxe do stredných škôl. V súčasnosti štát pripravuje zmenu zákona o celoživotnom vzdelávaní dospelých a zavedenie nových pojmov, ako sú majstrovské skúšky a tréningové centrá. Vzhľadom na prebiehajúce legislatívne procesy považujeme toto opatrenie za nadbytočné v rámci našej stratégie, keďže jeho riešenie presahuje kompetencie OŠ KSK či KSK. Preto navrhujeme jeho vyradenie, aby sme sa mohli sústrediť na opatrenia, ktoré sú v našej priamej pôsobnosti a môžeme ich efektívne implementovať.

Lepšie vnímanie IT a digitálnej ekonomiky a ich benefitov

5) Opatrenia 4.3.1 a 4.3.3:

- Zabezpečiť, aby bolo kariérové poradenstvo na SŠ realizované s dôrazom na komunikáciu, aké IT odborné kompetencie potrebuje absolvent

- Zavedenie strategického riadenia škôl vzhľadom na očakávanú digitalizáciu, najmä s dôrazom na vypracovanie stratégie škôl na vzdelávanie pre digitálnu éru a IT

navrhujeme spojiť do 1 spoločného opatrenia:

- Podporovať vedenie škôl, zamestnancov škôl a žiakov k získavaniu kompetencií potrebných pre neustále sa vyvíjajúcu digitálnu éru a IT, a to v súlade s najnovšími trendami

Zdôvodnenie:

Spojenie navrhujeme preto, že vnímame, ako sa obe opatrenia vzájomne dopĺňajú a ovplyvňujú. Opatrenie 4.3.1 kladie väčší dôraz na absolventov a ich potrebu získania IT odborných kompetencií prostredníctvom kariérového poradenstva. Opatrenie 4.3.3 sa zameriava na vedenie škôl a strategické riadenie v kontexte digitalizácie. Spojením týchto opatrení dosiahneme efektívnejší a jednotnejší prístup k rozvoju digitálnych kompetencií u žiakov. Vieme, že spôsob, akým vedenia škôl strategicky nastaví proces digitalizácie, priamo ovplyvňuje kvalitu a rozsah IT kompetencií, ktoré budú pedagogickí a odborní zamestnanci i žiaci získavať. Podpora vedenia škôl v oblasti digitalizácie zároveň zabezpečí, že kariérové poradenstvo bude reflektovať aktuálne potreby trhu práce v digitálnej ére. Spojené opatrenie umožní lepšiu koordináciu aktivít a efektívnejšie využitie zdrojov. Týmto spôsobom prispejeme k lepšej pripravenosti absolventov na požiadavky moderného digitálneho sveta. Sami si totiž uvedomujeme, že od toho, ako si školy strategicky nastaví proces digitalizácie, sa bude odvíjať aj to, aké IT kompetencie budú rozvíjané u žiakov daných škôl.

6) Vyradenie opatrenia 4.3.2:

- Posilnenie verejnej mienky o IT a digitalizácii, najmä s dôrazom na postoje k IT a digitálnej ekonomike, podpore IT pre študijný alebo učebný odbor

Zdôvodnenie:

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že o IT odbory je v súčasnosti veľmi veľký záujem a tieto odbory sú každoročne napĺňané; dokonca mnohým žiakom školy z kapacitných dôvodov nemôžu vyhovieť. Preto považujeme ďalšie posilňovanie verejnej mienky o IT za menej potrebné. Do budúcnosti sa chceme orientovať na implementáciu inovatívnych IT technológií a tém, ako je kybernetická bezpečnosť či efektívne využívanie umelej inteligencie. Výborným príkladom praxe je duálne vzdelávanie v nadstavbovej forme štúdia na SPŠ elektrotechnickej v Košiciach v odbore 2563 Q počítačové systémy. Namiesto ďalšieho presadzovania IT odborov je dnes dôležitejšie apelovať na kvalitu IT vzdelávania a zabezpečiť, aby sa na školách vyučovali najnovšie IT trendy.

Zároveň je potrebné investovať do odborného rastu učiteľov, aby mohli efektívne sprostredkovať moderné technológie žiakom. Máme v pláne aj naďalej podporovať spoluprácu škôl s IT firmami, ktoré môžu priniesť do vzdelávania praktické skúsenosti a aktuálne poznatky z odvetvia. V neposlednom rade je dôležité zabezpečiť materiálno-technické vybavenie škôl, aby žiaci mali prístup k najnovším technológiám už počas štúdia. Týmto spôsobom môžeme zvýšiť kvalitu IT vzdelávania a pripraviť absolventov na požiadavky súčasného trhu práce. Investícia do kvality vzdelávania je kľúčom k udržaniu konkurencieschopnosti v rýchlo sa meniacom digitálnom svete.

Kľúčová priorita č. 5

Školy s inkluzívnym vzdelávaním v KSK

Táto strategická priorita sa zameriava na podporu inkluzívneho vzdelávania v školách zriadených KSK, s cieľom zabezpečiť rovnaké príležitosti pre všetkých žiakov bez ohľadu na ich sociálne, kultúrne či zdravotné zázemie. Obsahuje tri špecifické ciele a desať opatrení, ktoré majú prispieť k vytvoreniu otvoreného a podporného vzdelávacieho prostredia. V rámci tejto strategickej oblasti navrhujeme sedem zmien. Všetkých sedem opatrení navrhujeme pozmeniť v súlade s aktuálne platnou legislatívou, aby sme zabezpečili ich právnu relevantnosť a účinnosť, ale tiež v rámci reakcie na aktuálne vyhlásené dopytovo-orientované výzvy či národné projekty.

Slovenská republika je viazaná Dohovorom o právach dieťaťa, ktorý deklaruje, že výchova musí smerovať k rozvoju osobnosti dieťaťa, jeho nadania a duševných schopností v najväčšom rozsahu. Musí dieťa pripraviť na aktívny život v dospelosti v slobodnej spoločnosti a zdôrazňovať rešpekt rodičov dieťaťa, jeho vlastnú kultúrnu identitu, jazyk a hodnoty, ako aj kultúrny pôvod a hodnoty ostatných. Slovensko patrí k členským krajinám EÚ, ktoré sa z hľadiska miery chudoby a sociálneho vylúčenia pohybujú dlhodobo pod celoeurópskym priemerom. Preto je v boji proti chudobe a v úsilí znižovať nerovnosti nevyhnutné uplatňovať integrovaný prístup v lokalitách s prítomnosťou segregovaných rómskych komunít. Tento prístup umožní lepší prístup ku kvalitnému inkluzívnemu a desegregovanému vzdelávaniu, zníži mieru dlhodobej nezamestnanosti a umožní prístup k sociálnej infraštruktúre.

Navrhované zmeny v opatreniach sú preto zamerané na podporu inkluzívneho vzdelávania, ktoré zohľadňuje rôznorodosť žiakov a podporuje ich individuálny rozvoj. Tieto úpravy tiež reflektujú potrebu riešiť sociálne nerovnosti a podporovať inklúziu všetkých skupín obyvateľstva ako do vzdelávacieho procesu, tak aj v rámci trhu práce. Celkovo očakávame, že tieto zmeny prispedia k vytvoreniu spravodlivejšieho a inkluzívnejšieho vzdelávacieho systému v Košickom samosprávnom kraji, čo bude mať pozitívny dopad na celú spoločnosť.

1) Opatrenie 5.1.1:

- Zabezpečiť v školách vhodné prostredie pre vzdelávanie žiakov s poruchami vzdelávania, správania či inými znevýhodneniami. Prispôbiť priestory školy týmto potrebám – bezbariérovosť, vnútorné vybavenie, didaktické pomôcky, odborne pripravený personál

OSK navrhol zmeniť takto:

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
5.1.1 <i>Podporovať školy a školské zariadenia pri vytváraní vhodných podmienok pre rozvoj inkluzívneho vzdelávania a integráciu detí a žiakov</i>	<i>Zdieľanie aktuálnych informácií v téme inklúzie/integrácie počas porád riaditeľov realizovaných odborom školstva KSK minimálne raz ročne</i>

Zdôvodnenie:

Zákomom č. 245/2008 Z. z o výchove a vzdelávaní (ďalej len „školský zákon“) sa § 2 dopĺňa písmeno ag), v ktorom sa pod pojmom inkluzívne vzdelávanie rozumie: „spoločná výchova a vzdelávanie detí, žiakov, poslucháčov alebo účastníkov výchovy a vzdelávania, uskutočňovaná na základe rovnosti príležitostí a rešpektovania ich výchovno-vzdelávacích potrieb a individuálnych osobitostí a podporujúca ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností školy alebo školského zariadenia.“ KSK reaguje na novelu školského zákona a navrhuje zmeniť pôvodné opatrenie s cieľom

znižiti terminologickú segregáciu a vytvorenie optimálnych podmienok pre žiakov škôl a školských zariadení. Hovoríme o inklúzii ako o zabezpečení rovnoprávného a participatívneho prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu pre všetky deti/žiacov, predpokladom čoho je prijatie rozmanitosti a nastavenie podmienok na rozvoj osobného rastu všetkých aktérov školskej komunity.

Za šk. roku 2023/2024 sme toto opatrenie v Informatívnej správe už aj vyhodnotili.

2) Opatrenie 5.1.2:

- Podporovať implementáciu modelu inkluzívneho vzdelávania u žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia v priestoroch škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK

OŠ KSK navrhol zmeniť nasledovne:

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
5.1.2 <i>Vytvárať na školách a ŠZ pracovné miesta pre špeciálneho pedagóga a školského psychológa alebo iného odborného zamestnanca podľa zmapovaných potrieb detí/žiacov SŠ a ŠZ</i>	<i>Do konca platnosti Stratégie bude vytvorená pozícia školského psychológa a/alebo špeciálneho pedagóga alebo iného alebo OZ na min. 80 %</i>

Zdôvodnenie:

V súvislosti s predchádzajúcim opatrením a zároveň reagujúc na novelu školského zákona a tiež prieskumu realizovaného na školách, ktorý bol realizovaný počas pandémie spôsobenej COVID19, ale aj na základe zistení zo strany Káčka/internetovej poradne, ktorá poukázala na nárast psychických problémov, vnímame ako potrebné reagovať na potrebu posilnenia duševného zdravia detí/žiacov, ktoré sa zhoršilo v čase izolácie ale aj po skončení pandémie, práve návrhom vytvorenia nového opatrenia, ktoré bude brať do úvahy všetky žiakov (nielen žiakov zo SZP).

Za šk. roku 2023/2024 sme toto opatrenie v Informatívnej správe už aj vyhodnotili.

3) Opatrenie 5.1.3:

- Vytvárať podmienky pre vznik a realizáciu integrovaného systému vzdelávania, prevencie a podpory

OSK navrhol zmeniť takto:

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
5.1.3 <i>Podporovať školy pri vytváraní školského podporného tímu (ďalej len „ŠPT“) a tým vytvoriť vhodné predpoklady na výchovno – vzdelávacie činnosti v kontexte inkluzívneho vzdelávania ako efektívnu podporu a pomoc deťom/žiakom SŠ</i>	<i>Do konca platnosti Stratégie bude ŠPT na min. 90 % škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK</i>

Zdôvodnenie:

Návrh nového zámeru opatrenia je iniciatívou odboru školstva flexibilne reagovať na novelu zákonov 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a 138/2019 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch.

Školský podporný tím je súčasťou podporných úrovní 1. – 2. stupňa. Podľa § 84a ods. (1) novely zákona 138/2019 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch: „Riaditeľ materskej školy, riaditeľ základnej školy alebo riaditeľ strednej školy môže na účely inkluzívneho vzdelávania vytvoriť školský podporný tím, ktorého úlohou je najmä

- a) **koordinovať** rozvoj inkluzívneho vzdelávania,
- b) **zabezpečiť** vo výchove a vzdelávaní uplatňovanie používania prístupov a stratégií, ktoré vyplývajú z jednotlivých odborov vedy a techniky,
- c) **spolupracovať** so zariadením poradenstva a prevencie a ďalšími subjektmi pri podpore detí, žiakov a ich zákonných zástupcov v oblasti výchovy a vzdelávania,
- d) **poskytovať** poradenstvo deťom, žiakom a zákonným zástupcom a metodickú podporu pedagogickým zamestnancom,
- e) **podieľať sa** na tvorbe školského vzdelávacieho programu.“

Podľa § 84a ods. (2) a (3) novely zákona 138/2019: „Členom školského podporného tímu je školský špeciálny pedagóg a všetci odborní zamestnanci príslušnej školy. Členmi školského podporného tímu môžu byť aj iní pedagogickí zamestnanci. Zloženie školského podporného tímu upraví riaditeľ vo vnútornom predpise po prerokovaní v pedagogickej rade, ak je zriadená.“

Za šk. roku 2023/2024 sme toto opatrenie v Informatívnej správe už aj vyhodnotili.

4) Opatrenie 5.1.4:

- Navrhnuť motivujúci systém celodennej výchovy a vzdelávania žiakov v starostlivosti pedagógov, odborných zamestnancov, asistentov a sociálnej kurately v spolupráci s miestnou samosprávou a mimovládnyimi organizáciami, ktoré bude slúžiť ako inkubátor pre remeselnícke odbory

OŠ KSK navrhuje zmeniť takto:

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
5.1.4 <i>Aktívne sa zapojiť do dopytovo-orientovanej výzvy Rozvoj JKM v rámci Záruky pre mladých v regiónoch Slovenska</i>	<i>Podanie žiadosti o NFP do konca platnosti Regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania</i>

Zdôvodnenie:

Plánujeme reagovať na ďalšiu **dopytovo-orientovanú výzvu Rozvoj jednotných kontaktných miest (JKM) Záruky pre mladých v regiónoch Slovenska**, ktorá bude realizovaná prostredníctvom VÚC na celom území SR. Cieľom tejto výzvy je podporiť zvýšenie regionálnej zamestnanosti mladých ľudí a ich zručností nevyhnutných pre meniaci sa trh práce prostredníctvom poskytovania koordinovaných a individualizovaných služieb na jednom mieste, teda vytvorením JKM pre mladých v regiónoch Slovenska.

Hlavnou aktivitou výzvy je zriadenie JKM a zabezpečenie ich udržateľného a efektívneho fungovania. Cieľovou skupinou sú mladí ľudia v situácii NEET, vo veku do 30 rokov, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, alebo sú ohrození situáciou NEET, vrátane obyvateľov z MRK do 30 rokov veku. Tieto JKM budú poskytovať integrované informačné a poradenské služby pre mladých ľudí, čo efektívnejšie naplní ciele pôvodného opatrenia 5.1.4, pretože pôjde aj o poskytovanie neformálnych aktivít a rozvoj soft skills i zručností potrebných pre zamestnávateľov v danom regióne. Nevyhnutná bude aj spolupráca s miestnou samosprávou (s obcami), prípadne

rozvojovými tímami. Zároveň chceme umožniť týmto jedincom v situácii NEET alebo ohrozených situáciou NEET vzdelávať sa v stredných školách, prípadne v plánovaných tréningových centrách, ktoré majú reflektovať na aktuálne potreby zamestnávateľov v jednotlivých obciach/regiónoch.

Vzhľadom na to, že výzva umožňuje komplexný prístup k riešeniu problémov nezamestnanosti a nedostatočných zručností mladých ľudí, považujeme za efektívnejšie sústrediť naše zdroje a úsilie na implementáciu tohto projektu. Spolupráca s miestnou samosprávou a mimovládnyimi organizáciami bude zabezpečená prostredníctvom JKM, ktoré budú fungovať ako centrá poskytujúce potrebnú podporu a služby. Týmto spôsobom dosiahneme lepšie výsledky v oblasti zamestnanosti mladých ľudí a rozvoja ich zručností, vrátane podpory remeselníckych odborov.

Okrem toho, zriadenie JKM umožní efektívnejšiu koordináciu aktivít a zdrojov, čo prispeje k udržateľnosti a efektívnosti poskytovaných služieb. Vzhľadom na tieto skutočnosti považujeme opatrenie 5.1.4 za redundantné a navrhujeme jeho vyradenie zo stratégie. Naše úsilie bude smerovať k aktívnej účasti na realizácii vyššie spomínanej výzvy, čo nám umožní efektívnejšie dosiahnuť stanovené ciele v oblasti podpory mladých ľudí a ich uplatnenia na trhu práce. Týmto prístupom zabezpečíme, že mladí ľudia, najmä tí v situácii NEET a z MRK, dostanú potrebnú podporu v rámci vstupu alebo návratu na trh práce a do systému vzdelávania či odbornej prípravy. Celkovo veríme, že toto riešenie bude efektívnejšie a prinesie väčší úžitok pre cieľovú skupinu aj pre regionálny rozvoj.

5) Opatrenie 5.1.5

- Analýza dostupnosti vzdelávania pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

OŠ KSK navrhol min. rok zmeniť nasledovne:

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
5.1.5 <i>Zriaďovať EP systematicky a udržateľne a tým zvyšovať geografickú dostupnosť výchovno – vzdelávacích činností pre deti/žiacov zo SZP</i>	<i>Každoročná analýza využívania súčasných EP a následná optimalizácia</i>

Zároveň sme však v tomto Dodatku navrhli presunutie tohto opatrenia do strategickej priority 1 „Optimalizácia a stabilizácia siete stredných škôl a školských zariadení v KSK“ do špecifického cieľa Optimalizácia elokovaných pracovísk v KSK, kde sa tematicky toto opatrenie hodí viac.

Preto **navrhujeme nové opatrenie** v 5. strategickej prioritě s číslom 5.1.5 vhodné pre strategickú prioritu inkluzívneho vzdelávania a to nasledovne:

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
5.1.5 <i>Vytvorenie Regionálnej analýzy NEET a regionálnych partnerstiev</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vytvorená regionálna analýza a</i> • <i>Vytvorená platforma regionálnych partnerstiev</i> • <i>Vytvorený akčný plán pre prácu s ľuďmi v situácii NEET alebo ohrozených situáciou NEET</i> • <i>Identifikácia 10 lokalít pre vytvorenie JKM</i>

Zdôvodnenie:

V rámci už spomínanej **dopytovo-orientovanej výzvy Regionálne analýzy a partnerstvá pre mladých** vyhlásenej Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako sprostredkovateľského orgánu pre Program Slovensko, kde je hlavnou aktivitou výzvy obstaranie regionálnych analýz, ktoré sa stanú východiskom pre vznik formálnych regionálnych partnerstiev, tvorbu regionálnych akčných plánov, ako aj identifikáciu lokalít vhodných na zriadenie JKM pre prácu s mládežou, je nevyhnutnou podmienkou vytvorenie kvalitnej analýzy, ktorú už realizujeme v spolupráci s Univerzitou P. J. Šafárika v Košiciach.

Zároveň pre následné zapojenie sa do ďalšej spomínanej výzvy **Rozvoj jednotných kontaktných miest (JKM) Záruky pre mladých v regiónoch Slovenska** a jej efektívnu realizáciu v praxi je nevyhnutné vytvoriť radu partnerstva, pozostávajúcu zo siete vysokého počtu formálnych i menej formálnych spoluprác s rôznymi inštitúciami a organizáciami poskytujúcimi rôzne formy vzdelávania.

Efektívna spolupráca viacerých zainteresovaných strán, vrátane samospráv, vzdelávacích inštitúcií, mimovládnych organizácií a zamestnávateľov, je kľúčová pre riešenie problémov nezamestnanosti mladých ľudí. Prepojenie všetkých národných projektov a výziev zameraných na rozvoj zručností a podporu zamestnanosti umožní koordinovaný prístup, ktorý maximalizuje účinnosť jednotlivých opatrení. Týmto spôsobom môžeme cielene podporiť mladých ľudí do 30 rokov, ktorí sa nachádzajú v situácii NEET alebo sú ňou ohrození, a pripraviť ich na úspešné uplatnenie sa na trhu práce. Spojením úsilia všetkých zainteresovaných dosiahneme komplexné riešenie, ktoré zníži nezamestnanosť a prispeje k ekonomickému rozvoju regiónov.

6) Opatrenie 5.1.6:

- *Zaviesť možnosti cestovania žiakov pomocou tzv. školských autobusov a tým lepšie sprístupniť možnosti vzdelávať sa žiakom zo SZP*

navrhujeme nahradiť opatrením:

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
5.1.6 <i>Vytvárať podmienky pre vybudovanie tréningových centier</i>	<i>Do konca platnosti navrhnuté lokality pre 4 tréningové centrá</i>

Zdôvodnenie:

Navrhujeme preformulovať opatrenie týkajúce sa zabezpečenia autobusovej prepravy žiakov, pretože súčasné možnosti prepravy závisia od finančných zdrojov škôl. Mnohé školy so zaradenými EP už teraz zvažujú žiakov z MRK pomocou mikrobusev, ktoré sú nákladovo efektívnejšie. Možnosť prevádzkovať školský autobus je často podmienená dostupným rozpočtom školy, ktorý sa však môže zlepšiť najmä po realizácii optimalizačných procesov, ktoré prispievajú k vytvoreniu väčších a finančne silnejších škôl. V súčasnosti sú žiakom poskytované iné formy podpory, ako je napríklad bezplatná železničná doprava, čo znižuje tlak na potrebu autobusovej dopravy. Z tohto dôvodu navrhujeme zamerať opatrenie viac na podporu celoživotného inkluzívneho vzdelávania, ktoré sa prejaví vo vytváraní podmienok pre vybudovanie tréningových centier v rámci CuRI.

7) Opatrenie 5.1.7:

- Vzdelávanie pedagogických, odborných a ostatných zamestnancov škôl a školských zariadení KSK pre zabezpečenie služieb pre žiakov s poruchami vzdelávania, správania či inými znevýhodneniami.

Hoci školy realizujú pravidelne vzdelávania pre svojich zamestnancov v závislosti od toho, akú skladbu žiakov majú na škole (aké špeciálne potreby majú žiaci tej ktorej školy), súčasné opatrenie **navrhujeme** len jemne upraviť na základe aktuálnejšej terminológie v školskej legislatíve.

- RŠ zabezpečí vzdelávanie pre pedagogických, odborných a ostatných zamestnancov škôl a školských zariadení KSK pre zabezpečenie služieb pre žiakov s poruchami vzdelávania, správania či inými znevýhodneniami

Za šk. roku 2023/2024 sme toto opatrenie v Informatívnej správe už aj vyhodnotili.

Vytvorenie možnosti medzigeneračného vzdelávania

8) Vyradiť opatrenie 5.2.1:

- Vytvoriť programy vzdelávania pre seniorov prostredníctvom voľnočasových aktivít s dôrazom na udržanie a zlepšenie ich duševného zdravia, predchádzanie chorobám, pestovanie sociálnych kontaktov a digitálnu komunikáciu

Zdôvodnenie:

Navrhujeme vyradiť toto opatrenie, pretože druhé opatrenie 5.2.2 Vytvárať priestor pre spoločne neformálne vzdelávanie juniorov a seniorov pri vzájomnom odovzdávaní tradícií, vedomostí a zručností v tomto špecifickom ciele poskytuje školám väčšiu flexibilitu pri organizovaní aktivít pre seniorov. Navyše, nie je primárnou úlohou stredných škôl realizovať vzdelávanie pre seniorov, keďže to v rámci Košického samosprávneho kraja zabezpečuje Centrum aktívneho starnutia, Regionálne úrady verejného zdravotníctva a zdravotné poisťovne.

Súčasná prax ukazuje, že mnohé školy už teraz realizujú rôzne dobrovoľnícke a komunitné projekty, ktoré prirodzene zahŕňajú prácu so seniormi a podporu ich vzdelávania, ktoré sú efektívnym nástrojom na budovanie medzigeneračných vzťahov a nevyžadujú striktný rámec spolupráce.

Ponechanie voľnosti školám umožňuje lepšie prispôsobenie sa potrebám miestnych komunít a seniorov, čím sa dosiahne väčšia flexibilita a relevantnosť aktivít. Tento flexibilný prístup podporuje kreativitu a iniciatívu jednotlivých škôl pri zapájaní seniorov do rôznych projektov. Z týchto dôvodov navrhujeme ponechať iba druhé opatrenie 5.2.2, ktoré efektívnejšie reflektuje aktuálnu situáciu a potreby škôl aj komunít.

Kľúčová priorita č. 6

Zelené školy v KSK

Strategická priorita „Zelené školy v KSK“ je zameraná na podporu environmentálnej udržateľnosti v školách Košického samosprávneho kraja, obsahujúc dva špecifické ciele a dvanásť opatrení. V tejto oblasti navrhujeme jednu zmenu: zlúčiť tri opatrenia v rámci jedného špecifického cieľa do jedného spoločného opatrenia pre efektívnejšie napĺňanie cieľov. Táto úprava umožní lepšiu koordináciu a zjednoduší implementáciu aktivít súvisiacich s environmentálnou výchovou. Spojením opatrení očakávame zvýšenie účinnosti a synergický efekt pri dosahovaní stanovených environmentálnych cieľov. Veríme, že táto zmena prispeje k efektívnejšiemu a rýchlejšiemu zavádzaniu princípov udržateľnosti do praxe škôl v našom kraji.

1) Opatrenia 6.2.1, 6.2.2 a 6.2.3:

- Zintenzívniť informovanosť škôl v súvislosti s plytvaním potravin
- Zintenzívniť informovanosť škôl zameranú na biodiverzitu
- Zintenzívniť informovanosť škôl zameranú na tému energetika s dôrazom na šetrenie energiou

navrhujeme spojiť do jedného spoločného opatrenia:

- Zintenzívniť informovanosť škôl zameranú na tému plytvania potravin, biodiverzitu alebo šetrenie energiou

Zdôvodnenie je uvedené v prvom odstavci tejto strategickkej priority.

ZÁVER

Dodatok k Regionálnej stratégii výchovy a vzdelávania na území Košického samosprávneho kraja na roky 2021 – 2025 bol vytvorený s cieľom reagovať na meniace sa podmienky v oblasti vzdelávania a na nové výzvy, ktorým čelia stredné školy v Košickom kraji. Jeho účelom bolo upraviť existujúce opatrenia, ktoré už neodrážajú aktuálne potreby regiónu a doplniť nové opatrenia, ktoré lepšie reagujú na výzvy súčasnosti. V kontexte vzdelávacieho systému v KSK sme sa zamerali najmä na oblasti optimalizácie siete škôl, vrátane učebných a študijných odborov, digitálnej transformácie, kvality odborného vzdelávania, inklúzie a zvyšovania kvality vzdelávacieho manažmentu.

Jedným z hlavných dôvodov na prehodnotenie a úpravu opatrení bola potreba zvýšiť flexibilitu škôl pri riešení špecifických výziev spojených so zmenami na trhu práce. V mnohých prípadoch bolo nutné vyradiť opatrenia, ktoré boli duplicitné alebo sa stali nadbytočnými z dôvodu nových legislatívnych zmien či existencie aktuálne vyhlásených národných projektov. Tieto úpravy sa dotkli najmä tých opatrení, ktoré spadajú do kompetencie iných inštitúcií, ako je Štátny inštitút odborného vzdelávania alebo Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, alebo tých, ktoré boli neaktuálne vzhľadom na pokrok v daných oblastiach.

Dodatok reaguje aj na aktuálne projekty, ako sú Národný projekt Centrá excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy či Zavedenie manažérstva kvality, ktoré podporujú zlepšenie kvality vzdelávania a manažmentu na všetkých úrovniach. Okrem toho sa venujeme rozvoju jednotných kontaktných miest pre mladých, najmä tých v situácii NEET, kde je cieľom podporiť ich zamestnateľnosť a zlepšiť ich zručnosti potrebné pre digitálnu ekonomiku. Tieto projekty posilňujú prepojenie formálneho a neformálneho vzdelávania a zlepšujú efektívnosť odborného vzdelávania v rámci KSK.

Dodatok zároveň pripravuje pôdu pre tvorbu novej Regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v stredných školách v Košickom samosprávnom kraji na roky 2026 – 2030, ktorá bude participatívne vytvorená so zapojením všetkých relevantných inštitúcií a odborníkov. Nová stratégia bude reflektovať potreby synergie formálneho a neformálneho vzdelávania a zameria sa na flexibilitu, kvalitu vzdelávania a efektívne využívanie zdrojov, aby sme zabezpečili udržateľný rozvoj školstva v regióne.

Tento Dodatok nám poskytuje priestor na vytvorenie základov pre ďalší rozvoj vzdelávacieho systému v Košickom kraji. Je reakciou na národné a regionálne výzvy a zároveň prispieva k zlepšeniu kvality vzdelávania, čo zabezpečí lepšie uplatnenie absolventov na trhu práce a lepšiu efektívnosť stredného školstva v regióne. Nová stratégia, ktorú plánujeme vytvoriť, bude pokračovaním tohto progresu a bude ešte viac zameraná na modernizáciu a inklúziu vo vzdelávacom systéme, ako aj na výraznejšie prepájanie sa škôl rovnakého typu, a to nielen v rámci Košického kraja, ale aj v rámci Slovenska s víziou vytvárania partnerstiev so školami obdobného typu v zahraničí.

Zoznam použitých skratiek

CEOVP – Centrum excelentnosti OVP

CuRI – Catching-up Regions Initiative

EP – Elokované pracovisko

EÚ – Európska únia

IT – Informačné technológie

IKT – Informačné a komunikačné technológie

JKM – Jednotné kontaktné miesta

KSK – Košický samosprávny kraj

MRK – Marginalizované rómske komunity

MŠVVaM SR – Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky

NEET – Not in Education, Employment, or Training

NFP – Nenávratný finančný príspevok

NP – Národný projekt

OŠ KSK – Odbor školstva Úradu KSK

OZ – Odborný zamestnanec

OVP – Odborné vzdelávanie a príprava

PZ – Pedagogický zamestnanec

SDV – Systém duálneho vzdelávania

SŠ – Stredná škola

SZP – Sociálne znevýhodnené prostredie

ŠIOV – Štátny inštitút odborného vzdelávania

ŠPT – školský podporný tím

ŠkVP – Školský vzdelávací program

U a ŠO – Učebný a študijný odbor

VÚC – Vyšší územný celok

